

PROSJEKTBESKRIVELSE – NORSK TEGNESERIEHISTORIE

Her til lands er tegneseriene stemoderlig behandlet på mange måter. Mens man kan mene mye om forlagenes utgivelsespolitikk, kan man også si sitt om hvordan tegneseriefaget behandles. I forhold til andre kunstarter drives det lite forskning, og det utgis særdeles få fagbøker om tegneserier. Morten Harpers standardverk om tegneserier nærmer seg tyve år gammelt, og siden den gang er det helst fenomener eller enkelttegnserier som har fått fokus i bokform i Norge. Ett unntak er «Tegneserienes historie» av Øyvind Holen og Tore Strand Olsen fra 2015. Dette er en gjennomgang av tegneseriehistorien i tegneserieform, men utgivelsen går aldri i dybden.

Kristian Hellesund arbeider for tiden med et bokmanus om norsk tegneseriehistorie. Under arbeidet med boken har han så langt brukt sin egen samling av tegneserier og litteratur om den niende kunstart samt ulike digitale databaser. Da har han sett at en rekke såkalte sannheter rundt norske tegneserier ikke nødvendigvis trenger å være helt riktige. Blant annet har Hellesund funnet tegneserier som ikke er dokumentert i verken «Norsk Tegneserie Index» eller Morten Harpers trilogi om tegneserier. Noe av det Hellesund er funnet er presentert på forelesninger om tegneserier i 2015 og 2016 i blant annet Bergen, Kristiansand, Oslo, Stavanger, København og Praha, men Hellesund har også fått publisert noe av dette materialet i aviser og tegneserietidsskrifter. Et viktig eksempel er at Hellesund har dokumentert at en bok av tegneseriepionéren Rodolphe Töpffer ble utgitt av forlaget Feilberg og Landmark allerede i 1847. Tidligere trodde man at en utgivelse med Knoll og Tott fra 1911 var den eldste tegneserieutgivelsen i Norge.

Kristian Hellesund ønsker å finne ut mer om norske tegneserier. Derfor ønsker han å bruke tid på å se nærmere på arkivene til Nasjonalbiblioteket og Tegneseriemuseet for å gå grundigere i dybden rundt norsk tegneseriehistorie. Derfor søker Hellesund om midler til frikjøp fra jobb samt reise og opphold i Oslo for å gjøre dette arkivarbeidet.

Det er søkt om støtte fra Fritt Ord til å utføre dette arbeidet. I tillegg søkes det kulturmidler fra Hordaland fylkeskommune. Hellesund er født og oppvokst i Bergen, og Bergen og Hordaland er viktig når man ser på norsk tegneseriehistorie. Flere viktige aktører innen den niende kunstart har hatt tilknytning til Hordaland, og da snakker vi ikke bare om nåtidens ledende serieskapere som Frode Øverli (Bergen/Askøy), Arild Midthun (Bergen), Lars Lauvik (Sotra), Øyvind Sagåsen (Odda), Karine Haaland (Bergen), Ronja Berge (Os), Kim Holm (Bergen), Jorunn Hanto-Haugse (Ullensvang) og representanter fra tegneseriekollektivet Überpress (Bergen).

Bergens Tidende var en av de første norske avisene med daglig tegneseriepublisering, og avisen har opp gjennom årene hatt flere lokale serieskapere på trykk. Mindre kjent er innsatsen hordalendinger som Odd Brochmann og Salo Grenning har gjort innen den niende kunstart, og Hellesund er overbevist om at et dypdykk i arkiver vil kunne dokumentere at flere har arbeidet innen den niende kunstart enn det som tidligere har vært kjent. I tillegg er det spennende å se om arkivarbeidet vil avdekke mer kunnskap og tidligere ukjent dokumentasjon rundt dagens serieskapere.

Dersom det ikke kan gis full støtte til dette arbeidet fra Hordaland fylkeskommune og Fritt Ord, vil arkivarbeidet utføres i den grad det er økonomi til det.